

ност са характерни за мисленето на поета и след това, поради което не можем да ги отменим: „Ще ни потомството презре...“; „историята нас ще прикове в век на позорната стена“. Макар и неексплицирано в конкретни реалии, *тук* изгражда значенията си – *пасивност, позор, изолираност, неисторичност, неставане*. Ситуирането в *тук-пространството*, в отсамното, е равнозначно на „проникване в век на позорната стена“, т.е. то се явява знак както за самолишаване от деятелност, така и за обезличаване. (Бързаме да уточним, че по-буквално или по-символично връзката между мотивите *тук* и *окови/оковаване* (вар. *затвор/затворено пространство*) дълго се пази в поезията на Яворов. В този смисъл са емблематични както някои ранни творби – „На родоските заточеници“ (1896), „В тъмницата“ (1898), така и зрели текстове – „Арменци“ (1900), „Нощ“ (1901), „Заточеници“ (1902). Едва в „Родина“ тази връзка ще се преобърне и превърти демонстративно парадоксално: „влача аз неволник твоите окови“. Превърнати в атрибутивен знак на бленуваното *оттатъшно* пространство, *оковите* започват да означават обвързващия социален дълг). Струва си да помислим над това – как се стига до главоломното превъртане на мотива, образа, знака. Дали в стремежа да символизира образа *Родина* чрез абстрахирани знаци поетът не създава една оксиморонна спрямо възрожденското патетично осмисляне-визиране на Отечеството фигура? А дали парадоксът в мисленето на *Родината* у късния Яворов не идва изцяло спонтанно, т.е. не се ли дължи на едно немислимо преди това съчетание, на контаминацията на категорично разделяните преди мотиви?

Лирическите герои в творбите на патриотична тема до 1901–1902 г. (показателно е, че ранният Яворов предпочита да изобразява именно лирически колективи или групи) са обречени да обитават-изстрадват своето *тук-пространство*, като несъмнено тяхната положеност *тук и сега* ги ограбва откъм етична същност. Можем дори да говорим за оформяне на да-